

Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Att.: 18@fvst.dk
C.c.: somov@fvst.dk
Journalnummer: 2023-18-31-00466

14. maj 2024
D24-578014

Dyrenes Beskyttelses bemærkninger til høring over bekendtgørelsen der supplerer EU's dyresundhedslov ved flytning af dyr og avlsmateriale til andre medlemsstater (ophævelse af Samlestedsbekendtgørelsen)

Fra Dyrenes Beskyttelses side værdsætter vi muligheden for at komme med bemærkninger i forbindelse med høringen over udkastet til bekendtgørelse om supplerende forpligtelser ved flytning af dyr og avlsmateriale til andre medlemsstater og straffebestemmelser for overtrædelser af visse EU-retsakter.

Af høringsmaterialet fremgår det bl.a. at bekendtgørelse nr. 754 af 22. juli 2019 om dyresundhedsmæssige krav til samlesteder og handelsbesætninger (Samlestedsbekendtgørelsen) ophæves, samt at de øvrige bestemmelser heri er "fortrængt af dyresundhedsloven og ophæves derfor af ordensmæssige grunde".

Det fremgår dog ikke af materialet hvilke konkrete bestemmelser der er "fortrængt" eller hvilke bestemmelser de pågældende krav evt. erstattes med. Den juridiske baggrund for formuleringerne "fortrængt" og "ordensmæssige grunde" er ikke uddybet.

Baggrund

Fra Dyrenes Beskyttelses side vil vi udtrykke vores bekymring over ophævelsen af bekendtgørelse om dyresundhedsmæssige krav til samlesteder og handelsbesætninger, der indeholder bestemmelser af afgørende betydning for både dyresundhed og dyrevelfærd i forbindelse med omsætning af dyr via sammenbringningsvirksomheder (samlesteder).

Det drejer sig om bestemmelserne i bekendtgørelsens §11 og §13, hvoraf det fremgår, at dyr først må indsættes på samlestedet når embedsdyrlægen har foretaget de nødvendige undersøgelser af dyrene, hhv. at dyr højst må opholde sig i 24 timer på samlestedet.

Selvom ovennævnte bekendtgørelse stadig er gældende (jf. Retsinformation) har bestemmelserne ikke været håndhævet fra Fødevarestyrelsens side i mere end et år.

Således blev der i et nyhedsbrev til brugere af Eksportportalen den 21. februar 2023 meddelt nye retningslinjer. Allerede fra den 1. marts 2023 bortfaldt kravet om, at dyr skal synes af embedsdyrlægen straks ved ankomsten til sammenbringningsvirksomheden, ligesom det med ét blev tilladt at holde dyr på sammenbringningsvirksomheder i op til 14 dage, uden at de har været tilset af en dyrlæge. Tidligere har dyrenes ophold kun undtagelsesvist måtte overskride 24 timer.

Ændringerne, der i praksis blev gennemført for over et år siden, har ikke været i høring, men er så vidt vides alene meldt ud i dette nyhedsbrev.

Bemærkninger

Det er vores vurdering, at ændringerne har meget store negative konsekvenser i forhold til både dyrevelfærd og smittebeskyttelse. Denne vurdering deles af Den Danske Dyrlægeforening, der i deres pressemeddelelse af 6. marts 2023¹ desuden udtrykker bekymring for embedsdyrlægernes mulighed for fremover at kunne udføre deres arbejde på samlestederne fagligt forsvarligt.

Uoverensstemmelse med politisk aftale om styrkelse af kontrol med dyretransporter

Ophævelse af kravet om 100% kontrol ved aflæsning vurderes at være stik imod intentionen i den brede politiske aftale fra 2020 om styrkelse af kontrollen med dyretransporter, hvor der bl.a. blev vedtaget et øget antal stikprøvekontroller som supplement til den eksisterende kontrol af transporter over samlesteder.

Før marts 2023 blev alle dyr kontrolleret ved ankomst til samlestedet; nu er der alene krav om kontrol af de dyr, der skal til eksport. Det betyder, at der kan være dyr der både ankommer og forlader stedet igen uden myndighedernes viden om deres tilstand, herunder sundhedsstatus.

Veterinærmyndighederne har således ikke længere mulighed for at opdage eller sanktionere f.eks. overlæs, mangelfuld ventilation, døde dyr eller syge og tilskadekomne dyr på de indkørende biler, medmindre transporten tilfældigvis er udpeget til stikprøvekontrol eller at virksomheden selv har valgt at synet af dyrene skal ske ved ankomsten til sammenbringningsvirksomheden.

Endeligt skal det nævnes, at sporbarheden på de enkelte dyr er blevet væsentlig forringet med indførelse af de nye regler, især for grise, som jo ikke er individmærket, men blot identificeres ved et CHR-nummer.

---

¹ [Det er dybt bekymrende, at grisenes sundhed og velfærd har så lav prioritet i nye transportregler | Den Danske Dyrlægeforening \(ddd.dk\)](#)

Dyrevelfærdsmæssige overvejelser

EFSA anbefaler at transporttiden reduceres, for at imødegå de velfærdsmæssige konsekvenser af transport af dyr². Mange af de velfærdsmæssige konsekvenser ved ophold på samlested kan sidestilles med de velfærdsmæssige belastninger under transporten på et køretøj; sammenblanding med fremmede dyr, mange flytninger, høje uvante lyde, konstant aktivitet, ukendte omgivelser, ukendt personale, uvant håndtering og mangelfuldt tilsyn.

Det vurderes derfor at være en helt urimelig forringelse af dyrevelfærden for dyr under transport, at landbrugsdyr fremover, som en del af et transportforløb, risikerer at blive opstaldet op til 14 dage på et samlested.

Smitterisiko, herunder risiko for smitsomme husdyrsygdomme

Øget opholdstid øger risikoen for at dyrene kan smitte hinanden med sygdomme, ligesom længerevarende ophold i op til 14 dage også øger risikoen for sygdomsudbrud, mens dyrene endnu er opstaldet på sammenbringningsvirksomheden i Danmark. Inkubationstiden (den tid der går fra dyret er smittet til det udviser symptomer) varierer mellem sygdomme, men er ofte mindre end de 14 dages tilladte ophold. Længere ophold betyder derfor, at smitte kan nå at spredes og udvikles til sygdom blandt dyrene under opholdet. F.eks. angiver Fødevarestyrelsen inkubationstiden for mund- og klovesyge som værende 2-8 dage og for afrikansk svinepest som 5-10 dage³.

Smitte og sygdomsudbrud har selvsagt altid store konsekvenser for de pågældende dyrs helbred og velfærd, men også risikoen for udbrud af uønskede smitsomme husdyrsygdomme bør overvejes.

Den tidligere grænse på maks. 24 timers ophold var en dyresundhedsmæssig foranstaltning, indført for at begrænse smitterisici i forbindelse med dyrs ophold på samlesteder. I en tid, hvor der hvert år eksporteres millioner af svin over samlesteder, er der på samlestederne en tæt trafik af lastbiler og personer fra lande med smitsomme husdyrsygdomme. En stor del af den danske eksport af smågrise er netop til områder, der løbende klassificeres som røde og sorte zoner afhængigt af risikoen for afrikansk svinepest⁴, f.eks. Polen og Italien. At der tillades tilbageførsel af dyr fra samlesteder til danske besætninger, gør blot den åbenlyse risiko for introduktion af smitsomme husdyrsygdomme til Danmark endnu større.

---

² <https://www.efsa.europa.eu/en/news/more-space-lower-temperatures-shorter-journeys-efsa-recommendations-improve-animal-welfare>

³ <https://foedevarestyrelsen.dk/dyr/dyresundhed/dyresygdomme>

⁴ <https://svineproduktion.dk/viden/paa-kontoret/love-regler-og-standarder/transportstandard#asf-aktuel-status-og-risikoomraader>

Det synes derfor stærkt betænkeligt at ophæve reglen om maks. 24 timers ophold, som netop havde til formål at mindske risikoen for et udbrud af f.eks. afrikansk svinepest på dansk grund. En regel, der set i lyset af den store eksport af levende dyr fra Danmark, må konstateres ikke at have været til hinder for hverken eksporten af smågrise eller andre dyr over samlesteder. En regel, der alene påvirker de direkte implicerede, i modsætning til det vildsvinehegn, der med samme formål er sat op langs hele den dansk-tyske grænse.

Da Fødevarestyrelsen i 2019 sendte en bekendtgørelse i høring med forslag om at tillade dyrene at stå seks døgn på samlestedet⁵, kom der indsigelser fra både L&F og DDD, hvor netop smitterisikoen blev fremhævet, og ændringsforslaget blev efterfølgende trukket tilbage.

Indstilling

Som det land i Europa der transporterer flest levende grise over landegrænser, og dermed formentlig også et af de lande i EU, som har den største eksport af dyr over sammenbringningsvirksomheder, mener vi, at Danmark har en særlig forpligtigelse til at sikre såvel dyrevelfærd som dyresundhed i forbindelse med transporten af dyrene.

Dyrenes Beskyttelse opfordrer derfor til at reglen om maks. 24 timers ophold på sammenbringningsvirksomheder og at kravet om at dyrene skal synes af en embedsdyrlæge ved ankomst hertil genindføres som præcisering af forordningens generelt formulerede regler.

Med venlig hilsen

Lena Rohn,
Fødevarer- og miljøpolitisk chef

Mia Bonnichen, dyrlæge

---

⁵ [Høringsdetaljer - Høringsportalen \(hoeringsportalen.dk\)](https://hoeringsportalen.dk)